

# รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

## เรื่อง เบญจศีล

ครูผู้สอน ครูอุบล พันธุ์อ้น



# เรื่อง เบญจศีล



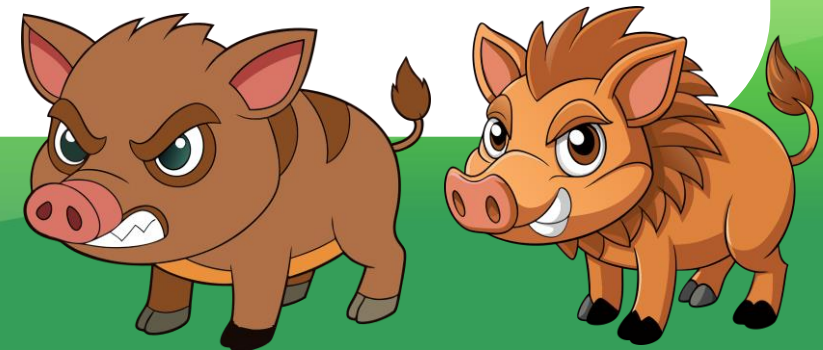
# จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกรายละเอียดของเบญจศีล
๒. วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครในนิทานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเบญจศีล
๓. แสดงความคิดเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตามเบญจศีล



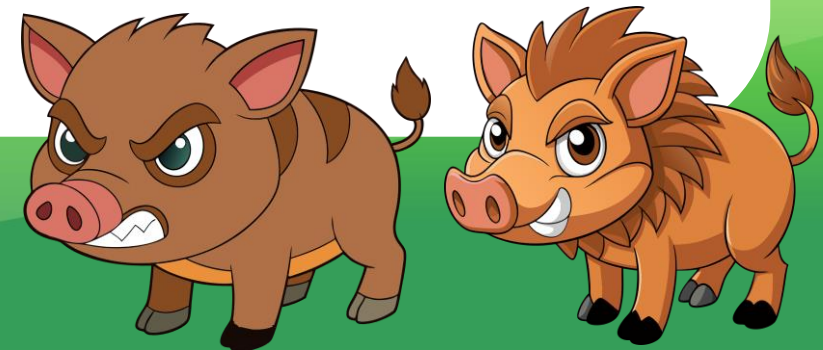
# นิทานเรื่อง หมูป่าจอมเกร

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีครอบครัวของหมูน้อยครอบครัวหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วย พ่อ แม่ พี่คนโต น้องคนกลาง และน้องคนเล็ก อยู่มาวันหนึ่งแม่ของเจ้าหมูน้อยทั้งสาม อยากฝึกฝนให้ลูกหาอาหารได้ด้วยตนเอง จึงได้ฝึกให้ลูกน้อยออกไปหาอาหารเองโดยที่แม่และพ่อ จะคอยอยู่ที่บ้านโดยที่แม่มอบหมายให้พี่คนโตเป็นผู้ดูแลน้อง ทั้งสองตัว พี่ชายคนโตได้เดินนำน้องไปหาอาหาร



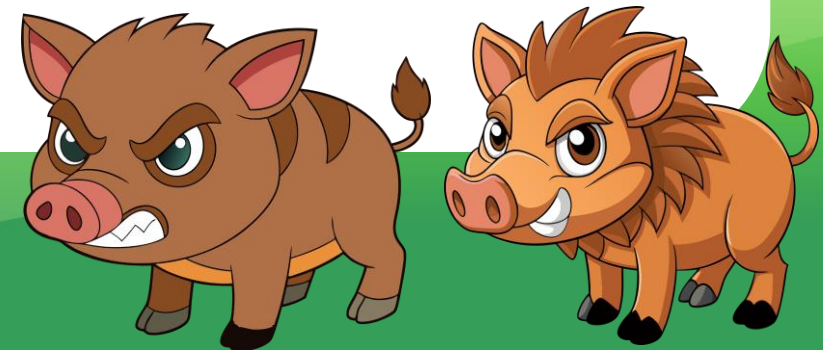
## นิทานเรื่อง หมูป่าจอมเกร

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่ง ด้วยความซุกซนของเจ้าลูกหมูน้อยทั้งสอง ได้ไปเจอฝูงรังมดแดง เกิดคิดสนุกอยากจะทำเหยียบมดให้ตายทีละตัว พี่ชายได้บอกน้องว่า “อย่าทำนะน้องเอ๋ยเดี๋ยวภัยจะมาถึงตัวเจ้า” หมูน้อยทั้งสองไม่เชื่อฟังคำพี่ “มันจะเป็นอะไรเล่าข้าก็แค่จะเหยียบมดเหล่านี้ให้ตาย” “มดตัวเท่านี้จะมาทำอะไรพวกข้าทั้งสองได้ ตัวใหญ่กว่าตั้งเยอะ”



## นิทานเรื่อง หมูป่าจอมเกร

ทันใดนั้นได้เหยียบไปที่รังมดแดง แต่มดแดงเมื่อมีภัย  
มดแดงก็ได้ป้องกันตนเองโดยการรุมกัดขาของ  
เจ้าหมูน้อย “โอ๊ยๆๆๆ ข้างเจ็บไปหมดเลย พี่ช่วยข้างด้วย”  
พี่ชายจึงบอกว่า “นี่ไง ข้างบอกเจ้าแล้วว่าอย่าไปทำร้าย  
มดแดง เจ้าจะเจ็บตัว”





ในนิทานมีตัวละคร ไตบ้าง :

พ่อ แม่ พี่คนโต น้องคนกลาง และน้องคนเล็ก

หมูป่ามีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร :

ชอบรังแกสัตว์อื่นที่ตัวเล็กกว่า

นักเรียนคิดว่าสัตว์ที่โดนหมูป่าทำร้ายรู้สึกอย่างไร :

รู้สึกไม่ชอบหมูป่า



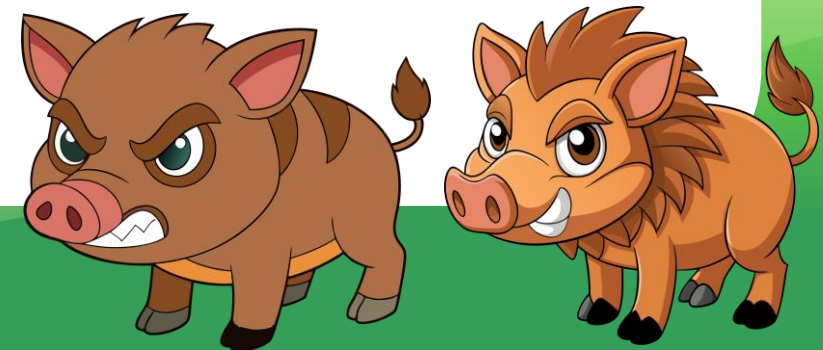


การกระทำของหมูป่าเป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะอะไร :

ไม่ควรทำเพราะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ถ้าหมูป่าไม่ทำร้ายสัตว์อื่นจะเป็น อย่างไร :

จะเป็นมิตรกัน ช่วยเหลือกัน





# เบญจศีล (ศีล ๕)

ข้อ ๑ ไม่ฆ่าสัตว์



## นิทานเรื่อง คุณยายคะ เงินค่าถ้วยเดียว

นิตาเป็นนักเรียนชั้น ป.๓ อาศัยอยู่กับแม่ซึ่งมีอาชีพเป็นแม่ค้าขายถ้วยเดียว นิตาจะเป็นคนเสิร์ฟถ้วยเดียว และเก็บเงินลูกค้าที่มารับประทานถ้วยเดียว



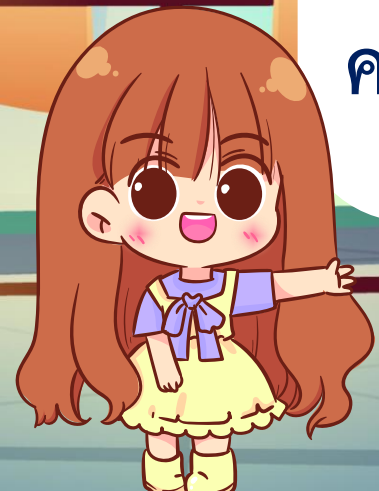
## นิทานเรื่อง คุณยายคะ เงินค่ากำยเดี่ยว

วันหนึ่งมีคุณยายมารับประทานกำยเดี่ยวเขาจ่ายเงินให้กับนิตา แล้วคุณยายก็เดินจากไป นิตาตรวจสอบเงินปรากฏว่า คุณยายให้เงินเกินมาจำนวนหนึ่ง นิตาจึงวิ่งตามและเรียกคุณยาย “คุณยายๆ คุณยายให้เงินค่ากำยเดี่ยวมาเกินคะ คุณยายรับเงินคืนไปนะคะ”



## นิทานเรื่อง คุณยายคะ เงินค่ากำยเดี่ยว

คุณยายหันกลับมาและพูดว่า “ยายชอบใจหลานมากนะ ที่นำเงินมาคืนยาย ยายหีบผิดไปต้องชอบใจจริง ๆ หลานเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ขอให้หลานรักษาความซื่อสัตย์นี้เอาไว้ จะทำให้หลานค้าขายเจริญรุ่งเรือง” นิดาเดินกลับบ้านด้วยความภาคภูมิใจ





นักเรียนคิดว่า นิดา มีพฤติกรรมอย่างไร:

มีความซื่อสัตย์คืนเงินให้กับคุณยาย

การกระทำของนิดาเป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะอะไร :

ควรทำ เพราะเงินที่ให้มากเกินไปสำหรับค่ากำนัลเดียว

ถ้านิดาไม่คืนเงินให้กับคุณยายจะเป็น อย่างไร :

เพราะเงินที่เกินมาอาจทำให้คุณยายเดือดร้อนเงินไม่พอใช้



# เบญจศีล (ศีล ๕)

ข้อ ๒ ไม่ลักขโมย

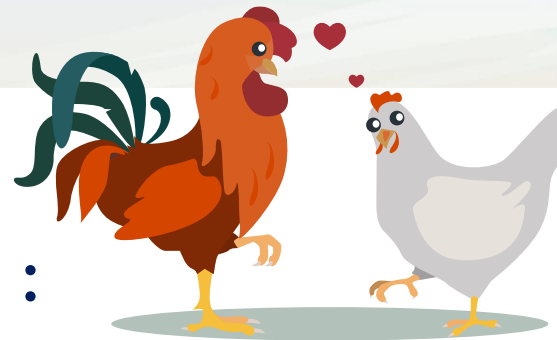


## นิทานเรื่อง เจ้าแก้วนักรัก

เจ้าแก้วเป็นไก่แจ้รูปร่างสง่างาม และชอบช่วยเหลือเพื่อนฝูง ไก่แจ้ด้วยกัน อยู่มาวันหนึ่งเจ้าแก้วต้องการที่จะมีความรักกับไก่แจ้เพศเมียตัวอื่น เมื่อเป็นเช่นนั้น เจ้าแก้วก็รู้สึกถูกตาต้องใจกับไก่แจ้เพศเมียนามว่า “ชบา” ชบาเป็นไก่แจ้วัยสาว นิสัยดี และเป็นมิตรกับเพื่อนไก่แจ้ด้วยกัน แต่ชบามีคู่ครองที่รักอยู่แล้วชื่อ เจ้าดอกรัก ซึ่งเป็นเพื่อนของเจ้าแก้ว และมีลูกตัวน้อยน่ารักวัยกำลังเติบโต จำนวน ๖ ตัว

เมื่อเจ้าแก้วรู้เช่นนั้นแล้ว จึงยอมถอยหนีเพื่อหาคู่ครองของตนเองใหม่ และไม่ยอมไปแย่งความรักของเพื่อน





นักเรียนคิดว่า เจ้าแก้ว มีพฤติกรรมอย่างไร :

เจ้าแก้ว ต้องการคนรักของคนอื่นที่เป็นเพื่อนของตน

การกระทำของ เจ้าแก้ว เป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะอะไร :

ควรทำ เพราะเจ้าแก้ว ตัดสินใจถูกแล้ว ว่าไม่แย่งของรักของเพื่อน

ถ้าเจ้าแก้วแย่งของรักของเพื่อนจะเป็น อย่างไร :

เจ้าแก้วจะไม่มีเพื่อนเกิดการโกรธแค้น เป็นศัตรูกัน แยกความสามัคคี



# เบญจศีล (ศีล ๕)

ข้อ ๓ ไม่ข้องเกี่ยวกับ  
คูครองของคนอื่น



## นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

เด็กเลี้ยงแกะดูแลฝูงแกะอยู่ใกล้ป่าที่บไม่ไกลจากหมู่บ้านนัก ไม่นานเขาก็พบว่าชีวิตในทุ่งเลี้ยงสัตว์นั้นช่างน่าเบื่อหน่ายเหลือทน ความบันเทิงเท่าที่ทำได้มีเพียงคุยกับเจ้าหมาและเป่านกหวีดเลี้ยงแกะของเขาไปเรื่อยเปื่อย



## นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

วันหนึ่งขณะที่เขานั่งมองแกะและฝืนป่าอันเงียบสงบ พร้อมทั้งครุ่นคิดว่าจะทำอย่างไรดีหากเจอหมาป่า เขาพลันคิดถึงแผนการที่จะสร้างความสนุกสนานให้ตัวเองได้แผนการหนึ่ง เจ้านายของเขาเคยบอกให้เขาร้องให้ช่วยหากหมาป่าจู่โจมฝูงแกะ แล้วพวกชาวบ้านก็จะขับไล่มันไปตั้งนั้น แม้ว่าตอนนี้เขายังไม่เห็นอะไรที่คล้ายหมาป่าสักตัวโผล่มา เขากลับวิ่งเข้าไปในหมู่บ้านและร้องตะโกนสุดเสียง “หมาป่า! หมาป่า!”



## นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

เป็นดังคาดเมื่อพวกชาวบ้านได้ยินเสียงตะโกนก็ทำงานของตนและวิ่งแจ้นไปยังท้องทุ่งด้วยความตื่นตกใจใหญ่หลวง แต่เมื่อพวกเขาไปถึงที่นั่นก็พบเพียงเด็กชายนั่งหัวร่อตัวงออยู่กับมุกตลกที่เขาถลกแก๊งชาวบ้านไม่กี่วันถัดมา เด็กเลี้ยงแกะก็เข้ามาในหมู่บ้านและร้องตะโกนอีก “หมาป่า! หมาป่า!” เช่นเคย พวกชาวบ้านวิ่งไปช่วยเหลือเขา เพียงเพื่อถูกเด็กชายหัวเราะเยาะ



## นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

กระทั่งตกเย็นวันหนึ่ง ขณะที่ดวงตะวันลับขอบฟ้าบริเวณชายป่า ก็มีเงามืด คืบคลานเข้ามาในทุ่งเลี้ยงสัตว์ หมาป่าตัวจริงกระโจนออกจากพุ่มไม้ตรงรี่เข้าขย้ำ คอแกะ

เด็กชายวิ่งตรงไปยังหมู่บ้านพร้อมตะโกนร้องด้วยความหวาดหวั่น “หมาป่า! หมาป่า!” แต่คราวนี้แม้ชาวบ้านจะได้ยินเสียงร้อง พวกเขากลับนิ่งเฉยไม่ยอมวิ่งไป ช่วยเหลือเช่นทุกคราว “เขาหลอกเราไม่ได้อีกแล้วล่ะ” พวกเขาบ้านเอ๋ย หมาป่าได้ทำร้ายและกินแกะของเด็กชายจนหมด และหนีหายเข้าไปในป่า





นักเรียนคิดว่า เด็กเลี้ยงแกะ มีพฤติกรรมอย่างไร :

ชอบพูดโกหก

การกระทำของเด็กเลี้ยงแกะเป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะอะไร :

ไม่ควรทำ เพราะการพูดโกหกเป็นสิ่งไม่ดี ทำให้ตัวเองเดือดร้อน

ถ้าเด็กเลี้ยงแกะไม่พูดจา โกหกจะเป็น อย่างไร :

ฝูงแกะไม่ถูกทำร้าย มีคนเคารพ เชื่อมั่นในคำพูดของเด็กเลี้ยงแกะ



# เบญจศีล (ศีล ๕)

ข้อ ๔ ไม่พูดเท็จ



## นิทานเรื่อง หมिन้อยนักดื่ม

ณ ป่าลึก มีหมีสองตัวแม่และลูกอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ในป่าลึกมีต้นไม้เขียวขจี สายลมอ่อน ๆ พร้อมกับผีเสื้อดมดอมกลิ้งเกสรดอกไม้ แต่ในป่าลึกแห่งนี้มีบ่อน้ำหมักประหลาดที่มีความคล้ายกับสุราของมนุษย์ซึ่งถ้าสัตว์ตัวไหนได้ดื่มหรือกินไปก็จะทำให้ขาดสติ ทะเลาะวิวาทหรือทำในสิ่งที่ตนไม่รู้สึกว่าผิด และผลสุดท้ายอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุต่อตนเองและผู้อื่นได้

อยู่มาวันหนึ่งหมिन้อยก็อยากลองสนุกกับเพื่อน ๆ ของเขา และเพื่อน ๆ ของหมिन้อยได้ชักชวนหมिन้อยไปดื่มน้ำหมักผลไม้ที่โพรงต้นลูกหว่า





## นิทานเรื่อง หมिन้อยนักดื่ม

แต่ก่อนหน้านี้แม่หมिन้อยได้ตักเตือนหมिन้อยว่า “ลูกอย่าคิดไปลองบ่อน้ำหมักที่โพรงต้นหว้าเด็ดขาด มันจะทำให้ลูกขาดสติและอาจจะประสบอุบัติเหตุได้นะ” หมิน้อยคิดถึงคำพูดของแม่หมิแต่ด้วยความอยากรู้อยากลองจึงตัดสินใจไปกับเพื่อน ๆ

หมิน้อยและเพื่อน ๆ ได้ไปดื่มน้ำหมักกันอย่างสนุกสนาน จนกระทั่งหมิน้อยและเพื่อน ๆ ดื่มจนได้ที่และเมาจนไม่มีสติ สัตว์แต่ละตัวก็ได้แยกย้ายกันเดินกลับบ้าน หมิน้อยได้เดินทางกลับบ้าน



## นิทานเรื่อง หมिन้อยนักดื่ม

ระหว่างทางที่เขากำลังกลับบ้านนั้นเขาได้แวะจับปลาในลำธารเพื่อจะนำไปให้แม่ทำอาหารแต่ด้วยความที่เขาขาดสติ จึงทำเขาตกลงไปในลำธาร และได้รับบาดเจ็บ “โธ้ยเจ็บชะมัดเลย ช่วยด้วยใครก็ได้ช่วยข้าที” หมิน้อย โชคดีมีลิงน้อยผ่านมาเห็นและช่วยเหลือไว้ได้ทันจึงนำกลับไปส่งให้แม่หมิ แม่หมิจึงได้ตกเตือนลูกว่า “แม่บอกเจ้าแล้วเป็นอย่างไรเล่า เจ้าไม่เชื่อฟัง คำแม่เลยน้ำหมักมันเป็นเรื่องที่ไม่ดี เมื่อเจ้าดื่มไปแล้วจะทำให้ เจ้าขาดสติและสุดท้ายจะทำให้เจ้านั้นมีภัยมาถึงตัวเจ้าเอง”





นักเรียนคิดว่า หมिन้อยมีพฤติกรรมอย่างไร :

อยากรู้อยากลองของมินเมา

การกระทำของหมिन้อยเป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะอะไร :

ไม่ควรทำ เพราะเมื่อดื่มของมินเมา จะทำให้เราได้รับความเดือดร้อน  
หรือเกิดอุบัติเหตุเจ็บตัว

ถ้าหมिन้อยไม่ดื่มของมินเมา จะเป็น อย่างไร :

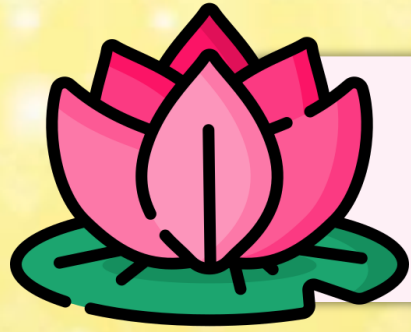
หมिन้อย จะไม่ได้รับความเดือดร้อน และ ไม่เจ็บตัว



# เบญจศีล (ศีล ๕)

ข้อ ๕ ไม่ดื่มสุรา  
ของมึนเมา





# ศีล ๕ เบญจศีล

ข้อ ๑ ไม่ฆ่าสัตว์

ข้อ ๒ ไม่ลักขโมย

ข้อ ๓ ไม่ข้องเกี่ยวกับคูครองของคนอื่น

ข้อ ๔ ไม่พูดเท็จ

ข้อ ๕ ไม่ดื่มสุราของมึนเมา





นักเรียนคิดว่าถ้าเราปฏิบัติ  
ตามหลักเบญจศีล ๕ ข้อ  
จะส่งผลอย่างไร



# ชั้นประถมศึกษา





## คำชี้แจงนักเรียน

- นักเรียนใบงานที่ ๑ เรื่อง  
เบญจศีล
- ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย  
ใบงาน

## คำชี้แจงครูปลายทาง



- ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง  
เบญจศีล
- ครูสังเกตและให้คำแนะนำ  
การทำใบงานของนักเรียน
- ครูให้ข้อมูลเพิ่มเติมกับ  
นักเรียนตามความเหมาะสม



# ใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

## คำชี้แจง

- ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่เลขข้อกับข้อความของศีล ๕
- ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามจากการฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง
- ตอนที่ ๓ ตัวละครที่ทำผิดศีล ๕ จะได้รับผลเสียอย่างไร



# ใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่เลขข้อกับข้อความของศีล ๕

ไม่ข้องเกี่ยวกับคู่ครองของคนอื่น

ศีล ข้อ ๑

ไม่ดื่มสุราของมึนเมา

ศีล ข้อ ๒

ไม่ลักขโมย

ศีล ข้อ ๓

ห้ามฆ่าสัตว์

ศีล ข้อ ๔

ไม่พูดเท็จ

ศีล ข้อ ๕



# ใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามจากการฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง

จากนิทาน ตัวละครที่ไม่ดี ทำไม่ดีอย่างไรบ้าง ผิดศีล ๕ ข้อใด

๑. ตัวละคร.....

การกระทำ.....

ผิดศีลข้อ ..... :



# ใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามจากการฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง

จากนิทาน ตัวละครที่ไม่ดี ทำไม่ดีอย่างไรบ้าง ผิดศีล ๕ ข้อใด

๒. ตัวละคร.....

การกระทำ.....

ผิดศีลข้อ ..... :



# ใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๓ ตัวละครที่ทำผิดศีล ๕ จะได้รับผลเสียอย่างไร

.....

.....

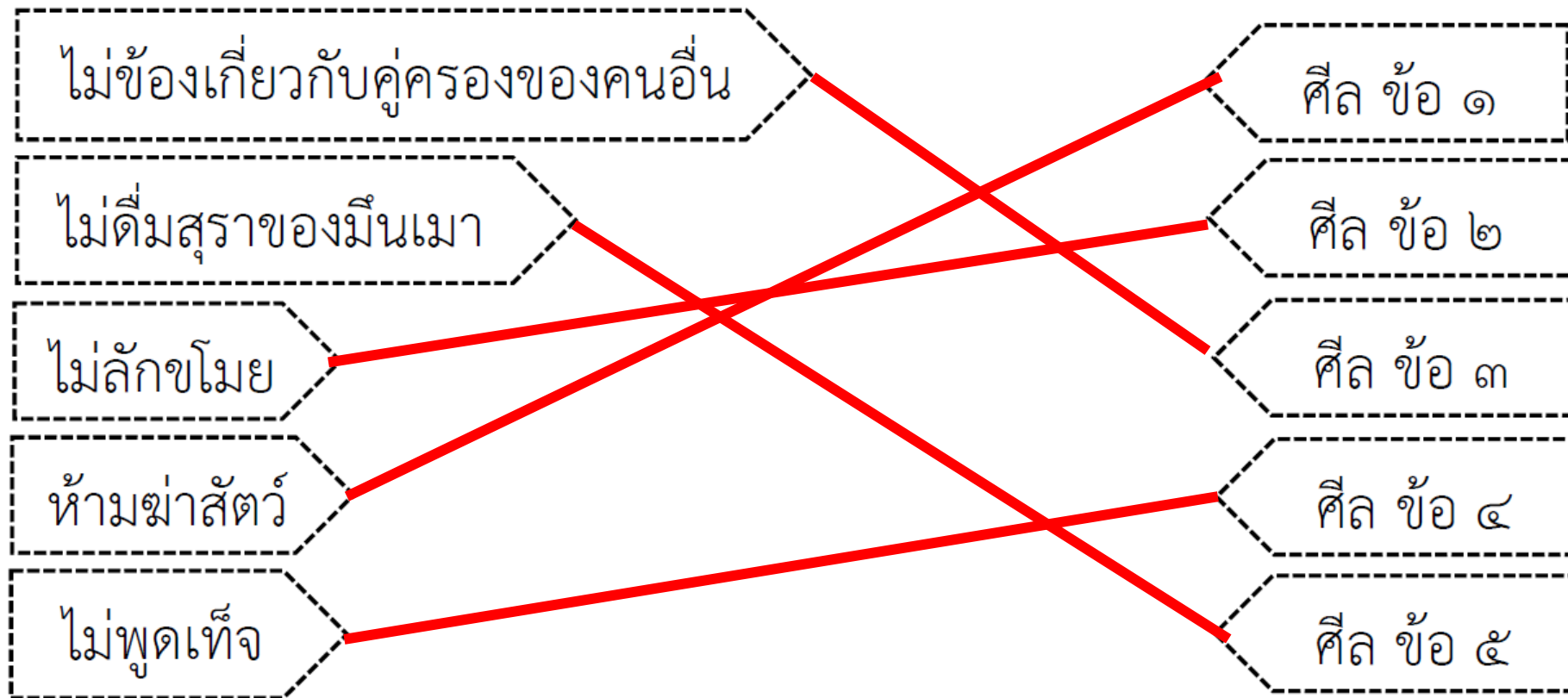
.....

.....



# เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่เลขข้อกับข้อความของศีล ๕



# เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามจากการฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง

จากนิทาน ตัวละครที่ไม่ดี ทำไม่ดีอย่างไรบ้าง ผิดศีล ๕ ข้อใด

๑. ตัวละคร..... **หนูดี้** .....
- การกระทำ..... **ทำร้ายสัตว์** .....
- ผิดศีลข้อ **๑** : **ไม่ทำร้ายสัตว์** .....



# เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง เเบบญจศีล

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามจากการฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง

จากนิทาน ตัวละครที่ไม่ดี ทำไม่ดีอย่างไรบ้าง ผิดศีล ๕ ข้อใด

๒. ตัวละคร..... **ลั้ม, หนูดี้, กะทิ** .....

การกระทำ..... **พุดจาโกหก** .....

ผิดศีลข้อ **๔** : **ไม่พุดเท็จ** .....





# เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล

ตอนที่ ๓ ตัวละครที่ทำผิดศีล ๕ จะได้รับผลเสียอย่างไร

.....  
ทำให้ตนเองได้รับความเดือดร้อน ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนด้วย  
.....  
.....



# สรุป บทเรียน





## เบญจศีล

เบญจศีล มีข้อละเว้น ๕ อะไรบ้าง  
ถ้านักเรียนนำหลักธรรม เบญจศีล มาใช้ใน  
ชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอในทุกโอกาส  
จะเป็นอย่างไร





บทเรียนครั้งต่อไป

# เรื่อง เบญจศีลคู่เบญจธรรม (๑)



สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

## ใบงานที่ ๒ เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th)

รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

